

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Lendvai István

Cím: Jajczay János. Pest.
budai figurák

Forrás: ?

(Hely)

(Idő)

1942. I.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

024.41

" 1942.

Jajczay János : Pestbudai figurák

A Fővárosi Könyvtár mindig értékes tanulmányainak sorozatában tartalmaz, színes munka jelent meg a könyvtár kiváló tisztviselőjének, Jajczay János egyetemi magántanárnak tollából „Pestbudai figurák a mult század harmincas éveiből” címmel.

A sokoldalú kultúrtörténész, egyházművészeti író, képzőművészeti kritikus, aki írásai egyrészen nagy szeretettel és tudással eleveníti meg szülővárosának, Budapestnek, közeli és régebbi multját, ebben a tanulmányában azokkal a rajzokkal foglalkozik, amelyeket a XIX. század harmincas éveiben Paur Max Félix vagy mint néha a rajzoló maga írta: Pauer Miksa, a festőakadémiai növendékből lett építész vetett papírra az akkori Budapest eredeti, azó'a már teljesen kiveszett utcai, piaci és dunai emberalakjairól. Mindenetre elmondhatjuk a tanulmány elolvasása után a szerzővel, hogy Pauer Miksának ezekért a rajzaiért „hálásak vagyunk annál is inkább, mert olyan korszakban, a harmincas évek *kisvárosias* pestbudai életébe, amely időből édeskevés efféle maradt ránk, világtt bele tollrajzaival”.

A recenzor pedig, aki maga is pestbudai sarjadék s egészen apró gyermek korában (éppen abban a földszintes ferencvárosi házban, amelyben később a tanulmány szerzője is született), még gyakran hallotta a vízhordó svábok „*Donauwasser! Donauwasser!*” kiáltását, hozzáteheti, hogy Jajczay Jánosnak pedig hálás lehet az egykori pestbudai emberfigurák és pestbudai városkép feltámasztásáért mindenki, aki szereti ezt a sokat dicsért, sokat gáncsolt, változatos multú magyar fővárost. Annál is inkább, mert a mai korban nemcsak a folyton változó élet sodor el sok mindent Budapest eredetiségeiből, hanem az az érthetetlen „szellem” is, amely fákat és épületeket, színes városrészelteket egyaránt könyörtelenül elpusztít kényszerítő szükség nélkül is s még a patinás utcanevek folytonos megváltoztatásával is a pietás feltűnő hiányáról tesz nem valami dicséretes tanuságot.

Lendvai István